

NQO1 NAD(P)H:CHINON OXIDOREDUKTÁZA 1

- Gen NQO1 vytváří enzym NAD(P)H:chinon oxidoreduktázu 1, je to cytoprotektivní gen.
- Enzym NQO1 se podílí na ochraně buňky vůči oxidačnímu stresu, detoxikuje nebezpečné metabolity, které tvoří reaktivní formy kyslíku.
- Enzym NQO1 stabilizuje důležité antioxidanty a geny zodpovědné za kontrolu buněčného dělení, tzn. patří mezi významné ochranné faktory buňky před možným vznikem nádorů.
- Enzym NQO1 může působit jako bioaktivátor látek určených k léčbě rakoviny.
- Mutace v NQO1 spolu s GSTM1 je riziková pro nádorová onemocnění včetně nádoru prostaty.

MUTACE V GENU NQO1 OSLABUJÍ BUŇKU A SNIŽUJÍ JEJÍ OCHRANNÉ MECHANISMY PROTI STRESU

PROČ JE NQO1 DŮLEŽITÝ?

Aktivaci genu NQO1 spouští buňka, pokud je ohrožená oxidačním stresem, xenobiotiky, elektrofilu, těžkými kovy nebo radiací.

CO JE OXIDAČNÍ STRES?

Oxidační stres je způsoben chemickými látkami, které snižují hladiny antioxidantů a zvyšují hladiny reaktivních forem kyslíkatých sloučenin. Ty představují tzv. reaktivní formy kyslíku (ROS). Snížení hladiny antioxidantů nebo zvýšení ROS je pro buňku škodlivé a vede až k poškození genetické informace (DNA).

EXISTUJÍ GENETICKÉ ZMĚNY V GENU NQO1?

Varianty genu NQO1 působí snížení stability výsledného enzymu NQO1, následně dochází k jeho rozpadu a tím i ztrátě jeho funkcí. Z tohoto důvodu mohou mít nositelé mutace zvýšené riziko vzniku rakoviny.

Gen NQO1 není vysoce polymorfní, do současnosti byly u člověka identifikovány pouze dvě polymorfní varianty genu, NQO1*2 (C609T/rs1800566) a méně významná NQO1*3 (R139W), přičemž druhá z nich je velmi vzácná.

GENOTYP NQO1*1/*2 (CT) a NQO1*2/*2 (TT) JE RIZIKOVÝ

GENOTYP NQO1*1/*1 (CC) NENÍ RIZIKOVÝ

CO ZPŮSOBÍ MUTACE V GENU NQO1?

- Zvýšené riziko vzniku rakoviny močového měchýře.
- Vyšší citlivost k toxickým látkám jako jsou chinony.
- Riziko vzniku hematologických malignit po expozici benzenu.
- Zvýšené riziko rakoviny plic a dalších nádorových onemocnění.

JAKÉ JSOU TESTY DOSTUPNÉ PRO TESTOVÁNÍ NQO1?

- Genotypování (genetické vyšetření).

Pokud chcete vědět více o NQO1:

- https://wstag.icu.cz/StagPortletsJSR168/PagesDispatcherServlet?pp_destElement=%23ssSouboryStudentuDivId_5146&pp_locale=cs&pp_reqType=render&pp_portlet=souboryStudentuPagesPortlet&pp_page=souboryStudentuDownloadPage&pp_nameSpace=G230136&soubidno=163961